

ZAKON O OBAVEZNYM OSIGURANJIMA U SAOBRAĆAJU REPUBLIKE SRPSKE

Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 82/15 od 17.09.2015 i 78/2020 i 1/2024)

Integralni tekst – neslužbeni tekst

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se obavezna osiguranja u saobraćaju u Republici Srpskoj.

Vrste obaveznog osiguranja u saobraćaju

Član 2

Vrste obaveznog osiguranja u saobraćaju u smislu ovog zakona su:

- 1) osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, osim putnika u vazdušnom saobraćaju,
- 2) osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima (u daljem tekstu: osiguranje od autoodgovornosti),
- 3) osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima i
- 4) osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima.

Primjena drugih zakona

Član 3

(1) Na ugovore o obaveznom osiguranju u saobraćaju primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi, odnosno opšti i posebni uslovi u pojedinim vrstama osiguranja, ako ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.

(2) Na poslovanje i vršenje nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje koja su dobila dozvolu za obavljanje vrste osiguranja iz člana 2. ovog zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje osnivanje i poslovanje društava za osiguranje, ako ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.

Definicije

Član 4

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovog zakona, imaju sljedeće značenje:

- 1) štetni događaj je osigurani slučaj u kojem je šteta nastala zbog upotrebe prevoznog sredstva;
- 2) osiguranik je lice čija se odgovornost pokriva u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 3) odgovorno društvo za osiguranje je društvo za osiguranje s kojim je vlasnik prevoznog sredstva, kojim je prouzrokovana šteta, zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima;
- 4) prevozno sredstvo je vozilo, vazduhoplov, plovilo na motorni pogon i drugo prevozno sredstvo za koje postoji obaveza registrovanja u skladu sa posebnim zakonima;
- 5) vozač je lice koje upravlja prevoznim sredstvom;
- 6) korisnik prevoznog sredstva je fizičko ili pravno lice koje uz saglasnost vlasnika kao ovlašćeni držalac koristi prevozno sredstvo;
- 7) vozilo je svako prevozno sredstvo kojim se vrši prevoz lica i stvari u drumskom saobraćaju, a koje se pokreće snagom sopstvenog motora, kao i priključno vozilo, a u vozila se ne ubrajaju pokretne stolice sa motorom za nemoćna lica i vozila koja se kreću po šinama;
- 8) saobraćajna nezgoda je događaj u kome je šteta nastala zbog upotrebe prevoznog sredstva;
- 9) oštećeno lice je lice koje ima pravo na naknadu štete u skladu sa ovim zakonom;
- 10) osigurana suma je iznos do kojeg je osigurana odgovornost osiguranika, posebno za štete na stvarima, a posebno za štete na licima i predstavlja maksimalnu obavezu društva za osiguranje po jednom štetnom događaju;
- 11) zelena karta je međunarodna potvrda o postojanju osiguranja od autoodgovornosti, koja važi na teritoriji država članica Sistema zelene karte, a koju, po ovlašćenju Savjeta biroa, izdaje Biro zelene karte u Bosni i Hercegovini;
- 12) teritorija država članica Sistema zelene karte je teritorija država potpisnica Kritskog sporazuma;
- 13) Kritski sporazum je sporazum kojim se uređuju međusobni odnosi između nacionalnih biroa osiguranja država članica Sistema zelene karte;

14) Multilateralni sporazum je sporazum između nacionalnih biroa osiguranja država članica Evropskog ekonomskog prostora i drugih pridruženih država, po kojem se službena registarska tablica države članice u kojoj se vozilo uobičajeno nalazi smatra dokazom o postojanju pokrića za štete prouzrokovane upotrebom vozila;

15) teritorija na kojoj se vozilo uobičajeno nalazi označava teritoriju države:

1. čiju registarsku tablicu vozilo nosi, bez obzira na to da li su tablice stalne ili privremene,
2. u kojoj su izdate tablice osiguranja ili znak prepoznavanja, sličan registarskoj tablici koju vozilo nosi, u slučaju kada registracija za neku vrstu vozila nije obavezna,
3. u kojoj vlasnik vozila ima prebivalište, u slučajevima kada za neku vrstu vozila nisu potrebne registarske tablice, tablice osiguranja ili neki drugi znak prepoznavanja sličan registarskoj tablici,
4. u kojoj se štetni događaj desio, a vozilo kojim je prouzrokovana šteta nema nikakvu registarsku tablicu ili nema odgovarajuću registarsku tablicu;

16) Zaštitni fond Republike Srpske (u daljem tekstu: Zaštitni fond) je pravno lice osnovano Zakonom o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/05), nadležno da u Republici Srpskoj pokriva štete koje ne mogu biti nadoknađene obaveznim osiguranjem;

17) Biro zelene karte u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Biro zelene karte BiH) je profesionalna asocijacija društava za osiguranje u Bosni i Hercegovini, osnovana u skladu sa Preporukom broj 5, koju je 25. januara 1949. godine usvojio Potkomitet za drumski prevoz Komiteta za kopneni prevoz Komisije za privredu Ujedinjenih nacija za Evropu;

18) ECAA sporazum (engl. European Common Aviation Area Agreement) je multilateralni sporazum o uspostavljanju evropske zajedničke vazduhoplovne oblasti;

19) Konvencija o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu je međunarodni sporazum, potpisan u Čikagu 7. decembra 1944. godine, koji sadrži pravila o vazдушnom prostoru, registraciji vazduhoplova, vazduhoplovnoj sigurnosti, kao i ostala pravila država potpisnica u vezi sa vazдушnim saobraćajem - Čikaška konvencija;

20) let vazduhoplova podrazumijeva:

1. u odnosu na putnika i ručni prtljag - vrijeme prevoza putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
2. u odnosu na teret i predani prtljag - vrijeme prevoza tereta i prtljaga od trenutka predaje tereta ili prtljaga avio-prevozniku do trenutka njihove isporuke ovlašćenom primaocu,
3. u odnosu na treća lica - upotrebu vazduhoplova od trenutka davanja snage motorima u svrhu voženja po površini zemlje ili stvarnog polijetanja do trenutka kada je vazduhoplov na površini zemlje, a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje vazduhoplova pomoću vozila za

vuču ili guranje, odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili uzgon vazduhoplova, posebno vazдушnim strujama;

21) najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju (engl. Maximum Take Off Mass - u daljem tekstu: MTOM) je najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova;

22) specijalna prava vučenja (engl. Special Drawing Rights - u daljem tekstu: SDR) je obračunska jedinica koju određuje Međunarodni monetarni fond.

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Obaveza zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju

Član 5

(1) Vlasnik prevoznog sredstva dužan je da zaključi ugovor o obaveznom osiguranju iz člana 2. t. 2), 3) i 4) ovog zakona prije nego što prevozno sredstvo počne upotrebljavati u saobraćaju i da to osiguranje obnavlja sve dok je prevozno sredstvo u upotrebi.

(2) Ukoliko vlasnik i korisnik prevoznog sredstva, u smislu propisa o registrovanju prevoznih sredstava, nisu ista lica, korisnik je dužan da zaključi ugovor o obaveznom osiguranju iz stava 1. ovog člana.

(3) Nadležni organ za registraciju prevoznih sredstava ne može registrovati prevozno sredstvo, odnosno produžiti registraciju bez dokaza o tome da je zaključen ugovor o obaveznom osiguranju.

(4) Odredbe ovog zakona koje se primjenjuju na vlasnika prevoznog sredstva shodno se primjenjuju i na korisnika prevoznog sredstva.

Izuzeci od obaveze zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju

Član 6

Odredbe ovog zakona ne odnose se na Oružane snage Bosne i Hercegovine.

Lica čija je odgovornost pokrivena ugovorom o osiguranju

Član 7

Ugovorom o osiguranju vlasnika prevoznog sredstva od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima pokrivena su i štete koje prouzrokuje korisnik prevoznog sredstva upotrebom tog prevoznog sredstva.

Obaveze vozača

Član 8

(1) Vozač je dužan za vrijeme upotrebe prevoznog sredstva u saobraćaju da ima polisu osiguranja ili drugi dokaz o zaključenim ugovorima o obaveznim osiguranjima i dužan je dati ih na uvid na zahtjev ovlašćenog službenog lica.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, vozač vazduhoplova dužan je prije polijetanja vazduhoplova dati na uvid polisu osiguranja ili drugi dokaz o zaključenim ugovorima o obaveznim osiguranjima, na zahtjev ovlašćenog službenog lica.

Obaveza dostavljanja podataka o saobraćajnoj nezgodi

Član 9

Ministarstvo unutrašnjih poslova, sudovi i tužilaštva, fondovi zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvene ustanove, odnosno drugi organi i organizacije koje raspolažu podacima u vezi sa saobraćajnom nezgodom, na zahtjev društva za osiguranje, odnosno Zaštitnog fonda i lica iz Federacije Bosne i Hercegovine koje obavlja funkciju zaštitnog fonda, daju na uvid, odnosno dostavljaju podatke u vezi sa saobraćajnom nezgodom za potrebe rješavanja konkretnog odštetnog zahtjeva.

Ugovor o obaveznom osiguranju

Član 10

(1) Društvo za osiguranje dužno je zaključiti ugovor o obaveznom osiguranju u skladu sa ovim zakonom, uslovima osiguranja i tarifama premija osiguranja.

(2) Društvo za osiguranje ne može odbiti ponudu za zaključivanje ugovora o obaveznom osiguranju ako osiguranik prihvata uslove pod kojima društvo za osiguranje obavlja tu vrstu osiguranja.

(3) Društvo za osiguranje dužno je upoznati ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika sa uslovima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o obaveznom osiguranju, prije zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju, i uručiti ih ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku.

(4) Društvo za osiguranje odgovara za štetu do visine osiguranih suma propisanih ovim zakonom ili do visine ugovoreni osiguranih suma kada su veće od propisanih.

(5) Ako drugačije nije ugovoreno, obaveza društva za osiguranje iz ugovora o obaveznom osiguranju počinje istekom posljednjeg, tj. 24. časa dana koji je u polisi osiguranja označen kao dan početka osiguranja, a prestaje istekom posljednjeg, tj. 24. časa dana koji je u polisi osiguranja označen kao dan isteka trajanja osiguranja.

(6) Ukoliko ugovor o obaveznom osiguranju prestane da važi prije isteka osiguranog perioda, društvo za osiguranje dužno je odmah po saznanju o tome obavijestiti organ nadležan za registraciju prevoznog sredstva, odnosno organ nadležan za izdavanje licence za prevoz putnika u javnom prevozu.

(7) Ugovor o obaveznom osiguranju sačinjava se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Republici Srpskoj.

Teritorijalno važenje ugovora o obaveznom osiguranju

Član 11

(1) Ugovor o obaveznom osiguranju iz člana 2. t. 1) i 4) ovog zakona pokriva štete nastale na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Ugovor o obaveznom osiguranju iz člana 2. tačka 2) ovog zakona pokriva štete nastale na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i na teritoriji država članica Sistema zelene karte.

(3) Ugovor o obaveznom osiguranju iz člana 2. tačka 2) ovog zakona pokriva i štete nastale na teritoriji država potpisnica Multilateralnog sporazuma, u slučaju kada je sa Bosnom i Hercegovinom potpisan Multilateralni sporazum.

Uslovi osiguranja i tarife premija osiguranja

Član 12

(1) Društvo za osiguranje koje obavlja vrste osiguranja iz člana 2. ovog zakona dužno je da donese uslove osiguranja od autoodgovornosti, kao i uslove osiguranja i tarife premija za vrste obaveznih osiguranja iz člana 2. t. 1), 3) i 4) ovog zakona i dostavi ih Agenciji za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) najkasnije osam dana od dana donošenja.

(2) Upravni odbor Agencije donosi zajedničku tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti i utvrđuje rok njihove primjene, a koji ne može biti duži od 31. decembra 2026. godine.

(3) Najkasnije 90 dana prije isteka roka/perioda iz stava 2. ovog člana, društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostaviti, radi davanja saglasnosti, sopstvenu tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti.

(4) Agencija izdaje saglasnost iz stava 3. ovog člana ukoliko su tarifa premija i cjenovnik u skladu sa propisima o osiguranju, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.

(5) Upravni odbor Agencije donosi smjernice koje su društva za osiguranje dužna primjenjivati u izračunavanju tarife premija iz stava 3. ovog člana.

(6) Danom prestanka važenja zajedničke tarife premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti iz stava 2. ovog člana društvo za osiguranje stiče pravo na primjenu sopstvene tarife premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti iz stava 3. ovog člana za koju je dobilo prethodnu saglasnost Agencije.

(7) Uz tarifu premija društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostavljati i:

1) tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija i

2) pozitivno mišljenje ovlašćenog aktuaru o adekvatnosti tehničkih osnova i premija koje se izračunavaju za rizike koji se preuzimaju u osiguranju, te o njihovoj mogućnosti za trajno ispunjavanje svih obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, uključujući i formiranje dovoljnih tehničkih rezervi za osiguranje.

(8) Agencija je nadležna da kao mjere nadzora nalaže izmjene, odnosno dopune uslova osiguranja i tarifa premija ukoliko utvrdi da oni nisu usaglašeni sa ovim zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.

(9) Društvo za osiguranje dužno je uslove osiguranja iz stava 1. ovog člana, koji su dostavljeni Agenciji u okviru obaveze obavještanja, učiniti javno dostupnim.

Pravo oštećenog lica na neposredno podnošenje odštetnog zahtjeva odgovornom društvu za osiguranje

Član 13

(1) Oštećeno lice ima pravo da, na osnovu ugovora o obaveznom osiguranju iz člana 2. ovog zakona, podnese odštetni zahtjev neposredno odgovornom društvu za osiguranje.

(2) Kada oštećeno lice podnese odštetni zahtjev neposredno odgovornom društvu za osiguranje, u odgovoru na takav zahtjev, ovo društvo ne može isticati prigovore koje bi, na osnovu zakona ili ugovora o obaveznom osiguranju, moglo isticati prema licu čija je odgovornost osigurana, zbog nepostupanja u skladu sa zakonom ili ugovorom o obaveznom osiguranju.

Subrogacijski zahtjevi društva za osiguranje

Član 14

Društvo za osiguranje koje je, po osnovu ugovora o obaveznom osiguranju, nadoknadilo štetu oštećenom licu ima pravo tražiti povrat isplaćenih iznosa, stvarnih i opravdanih troškova od osiguranika, odnosno odgovornog lica samo u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Obaveza prikupljanja podataka

Član 15

(1) Društvo za osiguranje dužno je da prikuplja, obrađuje i čuva lične i druge podatke, te da formira i vodi bazu podataka o:

1) ugovorima o osiguranju (osiguranicima, osiguranim prevoznim sredstvima i slično),

2) štetnim događajima i

3) procjeni i likvidaciji šteta.

(2) Podaci iz stava 1. ovog člana prikupljaju se, obrađuju, čuvaju i koriste, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka i propisima o načinu prikupljanja, čuvanja i dostavljanja podataka iz oblasti osiguranja, propisanih ovim zakonom.

(3) Podaci iz stava 1. ovog člana čuvaju se najmanje sedam godina po isteku ugovora o obaveznom osiguranju, odnosno po okončanju postupka naknade štete.

(4) Podatke iz stava 1. ovog člana mogu koristiti, bez naknade, i oštećena lica, prilikom podnošenja odštetnog zahtjeva društvu za osiguranje.

(5) Upravni odbor Agencije donosi akt kojim propisuje sadržaj podataka iz stava 1. ovog člana, kao i način i rokove njihovog prikupljanja, čuvanja i dostavljanja.

GLAVA II

OSIGURANJE PUTNIKA U JAVNOM PREVOZU OD POSLJEDICA NESREĆNOG SLUČAJA

Obaveza zaključivanja ugovora o osiguranju

Član 16

(1) Vlasnik prevoznog sredstava koje se koristi za javni prevoz putnika dužan je zaključiti ugovor o osiguranju putnika od posljedica nesrećnog slučaja, osim za putnike u vazdušnom saobraćaju.

(2) Ugovor iz stava 1. ovog člana dužni su zaključiti vlasnici:

1) autobusa kojima se vrši javni linijski prevoz u gradskom, prigradskom, republičkom, međuentitetskom i međunarodnom saobraćaju,

2) autobusa kojima se vrši javni vanlinijski prevoz,

3) taksi vozila,

4) rentakar vozila kada se iznajmljuju sa vozačem,

5) šinskih vozila za prevoz putnika,

6) plovila na motorni pogon kojima se vrši javni prevoz putnika po unutrašnjim vodama, na redovnim ili vanrednim vožnjama i

7) svih ostalih prevoznih sredstava, bez obzira na vrstu pogona, kojima se uz naplatu prevoze putnici u javnom prevozu, u skladu sa svojom djelatnošću.

(3) U postupku izdavanja licence za prevoz putnika u javnom prevozu, podnosilac zahtjeva dužan je nadležnom organu dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru iz stava 1. ovog člana i dužan je to osiguranje obnavljati za vrijeme trajanja licence.

(4) U slučaju da vlasnik prevoznog sredstva i prevoznik nisu ista lica, ugovor iz stava 1. ovog člana dužan je zaključiti prevoznik.

(5) Vlasnik prevoznog sredstva, odnosno prevoznik dužan je na vidnom mjestu u prevoznom sredstvu naznačiti podatke o zaključenom ugovoru iz stava 1. ovog člana, a naročito naziv društva za osiguranje.

Putnici u prevoznom sredstvu

Član 17

(1) Putnicima se smatraju lica koja se radi putovanja nalaze u jednom od prevoznih sredstava koja se koriste za prevoz u javnom prevozu, bez obzira na to imaju li voznu kartu ili ne, uključujući i lica koja imaju pravo na besplatnu vožnju.

(2) Putnicima se smatraju i lica koja se, radi namjeravanog putovanja ili nakon završenog putovanja, nalaze u krugu stanice ili pristaništa ili u neposrednoj blizini prevoznog sredstva.

(3) Putnicima se ne smatraju lica kojima je prevozno sredstvo mjesto rada i koja su u službi za vrijeme prevoza.

Osigurane sume

Član 18

Najniže osigurane sume po jednom putniku na koje se obavezno ugovara osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja iznose:

- 1) za slučaj smrti putnika 9.000 KM,
- 2) za slučaj trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) putnika 18.000 KM i
- 3) za slučaj privremene spriječenosti za rad i stvarnih i nužnih troškova liječenja putnika 4.500 KM.

Pravo na osiguranu sumu i pravo na naknadu štete

Član 19

(1) Putnik kome se dogodi nesrećni slučaj, odnosno korisnik prema uslovima osiguranja ima pravo da podnese zahtjev za isplatu naknade neposredno društvu za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju iz člana 16. stav 1. ovog zakona.

(2) Pravo na osiguranu sumu iz člana 18. ovog zakona ima putnik, odnosno korisnik osiguranja nezavisno od toga da li ima pravo na naknadu na osnovu odgovornosti vlasnika prevoznog sredstva za štetu prouzrokovanu trećim licima.

Naknada štete neosiguranim putnicima

Član 20

(1) Ako vlasnik prevoznog sredstva nije zaključio ugovor o osiguranju iz člana 16. stav 1. ovog zakona, a dogodio se nesrećni slučaj, putnik, odnosno korisnik osiguranja može zahtijevati naknadu štete od Zaštitnog fonda, u iznosima najviše do osiguranih suma iz člana 18. ovog zakona.

(2) Prava iz stava 1. ovog člana ne kumuliraju se sa pravima na naknadu štete koja je prouzrokovana upotrebom nepoznatog vozila ili upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti.

GLAVA III

OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE PROUZROKOVANE TREĆIM LICIMA

Obaveza zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti i kvalitativni obim pokriva

Član 21

(1) Vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za štetu koju upotrebom vozila prouzrokuje trećim licima zbog smrti, tjelesne povrede, narušavanja zdravlja (u daljem tekstu: šteta na licima), uništenja ili oštećenja stvari (u daljem tekstu: šteta na stvarima).

(2) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim licima koji imaju zahtjev za naknadu štete od odgovornog lica koje mu štetu prouzrokuje, u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi.

(3) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena su i štete na licima i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.

(4) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena su štete nastale od vozila koja podliježu obavezi registracije, te su, u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija vozila, obavezna imati saobraćajnu dozvolu, odnosno potvrdu o registraciji.

(5) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena je i šteta na licima i šteta na stvarima koju pretrpe pješaci, biciklisti i drugi nemotorizovani učesnici saobraćajne nezgode.

(6) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena je i šteta koja je pričinjena trećem licu usljed pada stvari sa vozila.

(7) U slučaju da su vozilo i priključno vozilo vlasništvo osiguranika čija je odgovornost osigurana kod različitih društava za osiguranje, društva za osiguranje solidarno odgovaraju za štetu i oštećeno lice može podnijeti odštetni zahtjev bilo kojem od njih.

Postupak i rokovi za rješavanje odštetnih zahtjeva

Član 22

(1) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je da utvrdi pravni osnov i visinu odštetnog zahtjeva, te isplati odštetu, uz dostavljanje obrazložene ponude, u roku od 30 dana od dana kada je oštećeno lice dostavilo sve potrebne dokumente, a najduže do 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.

(2) Obrazložena ponuda je pismeni jednostrani akt odgovornog društva za osiguranje, koji sadrži najmanje podatke o osnovanosti odštetnog zahtjeva, visini odštete, kao i obrazloženje pravnog osnova i obračuna visine odštete.

(3) Ukoliko se nisu stekli uslovi za davanje obrazložene ponude iz stava 1. ovog člana, društvo za osiguranje dužno je da, u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva, oštećenom licu uputi obrazloženi odgovor ako:

1) odbija odštetni zahtjev kao neosnovan jer je utvrdilo da, po podnesenom odštetnom zahtjevu, ne postoji njegova odgovornost i obaveza ili

2) nije u mogućnosti da jasno utvrdi svoju odgovornost ili visinu odštete.

(4) Ukoliko odgovorno društvo za osiguranje ima mogućnost da utvrdi djelimično svoju obavezu, uz obrazloženi odgovor koji upućuje oštećenom licu, odgovorno društvo za osiguranje dužno je izvršiti plaćanje utvrđenog dijela svoje obaveze u roku od 15 dana od dana kada je utvrdilo svoju obavezu, a najduže do 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.

(5) U obrazloženoj ponudi i obrazloženom odgovoru, društvo za osiguranje dužno je da oštećeno lice uputi na pravo ulaganja prigovora društvu za osiguranje, kao i na pravo podnošenja tužbe.

(6) Oštećeno lice ima pravo, uz iznos odštete, i na zakonsku zateznu kamatu počev od prvog dana nakon isteka roka od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva.

(7) Ništave su odredbe obrazložene ponude, obrazloženog odgovora ili sporazuma o vansudskom poravnanju kojim se:

1) određuju duži rokovi od rokova propisanih ovim zakonom,

2) uslovljava isplata odštete potpisivanjem sporazuma o vansudskom poravnanju ili

3) određuje da se oštećeno lice odriče zakonskih prava.

(8) Rok za podnošenje prigovora društvu za osiguranje ne može biti kraći od 15 dana od dana kada je oštećeno lice primilo obrazloženu ponudu ili obrazloženi odgovor društva za osiguranje.

(9) Rok za rješavanje prigovora je 15 dana od dana podnošenja prigovora oštećenog lica.

(10) U postupku mirnog rješavanja odštetnog zahtjeva u društvu za osiguranje, odgovorno društvo za osiguranje nije dužno nadoknaditi troškove pravnog i bilo kakvog drugog zastupanja oštećenom licu.

(11) Oštećeno lice ima pravo da podnese prigovor Ombudsmanu u osiguranju na odluku društva za osiguranje po podnesenom prigovoru, radi daljeg vansudskog rješavanja spora nastalog povodom odštetnog zahtjeva.

Prikupljanje dokumenata i dokaza u cilju rješavanja odštetnih zahtjeva

Član 23

(1) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je da, u svrhu obrade i rješavanja odštetnog zahtjeva, preduzme sve radnje sa ciljem prikupljanja dokumenata i dokaza na osnovu kojih se utvrđuje odgovornost društva za osiguranje i visina odštete.

(2) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je da oštećeno lice koje podnese odštetni zahtjev, bez odlaganja, pismeno obavijesti o svim dokumentima i dokazima koje je obavezno podnijeti, u cilju rješavanja odštetnog zahtjeva.

(3) Odgovorno društvo za osiguranje je, pored dokumenata iz stava 2. ovog člana, ovlašćeno da zahtjeva i dodatne dokumente radi utvrđivanja okolnosti nastanka štetnog događaja, utvrđivanja pravnog osnova i visine odštete, odnosno radi isplate, ali ne i dokaze koji nemaju uticaja na postupak rješavanja odštetnog zahtjeva ili koje oštećeno lice nije u mogućnosti da pribavi zbog zakonskih ograničenja.

(4) Društvo za osiguranje dužno je na zahtjev svog osiguranika izdati potvrdu o toku osiguranja i eventualno zaprimljenim odštetnim zahtjevima iz osnova osiguranja od autoodgovornosti.

(5) Potvrda iz stava 4. ovog člana izdaje se za period od pet prethodnih godina ugovornog odnosa, a društvo za osiguranje dužno je potvrdu izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(6) Upravni odbor Agencije donosi akt kojim propisuje pravila postupka rješavanja odštetnih zahtjeva i standarde u komunikaciji društva sa trećim oštećenim licima, podnosiocima odštetnih zahtjeva.

Tužba protiv društva za osiguranje

Član 24

(1) Ukoliko društvo za osiguranje ne riješi odštetni zahtjev u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva ili ukoliko oštećeno lice ima druge razloge, može tužbom pokrenuti postupak kod nadležnog suda protiv odgovornog društva za osiguranje.

(2) Tužba podnesena protiv društva za osiguranje prije isteka roka iz člana 22. stav 1. ovog zakona smatra se preuranjenom.

(3) Za podnošenje tužbe protiv društva za osiguranje primjenjuju se rokovi zastare, u skladu sa opštim pravilima odgovornosti za štetu.

Sporazum između društava za osiguranje

Član 25

(1) Društva za osiguranje mogu zaključiti sporazum u skladu sa kojim odštetni zahtjev oštećenog lica po osnovu osiguranja od autoodgovornosti može, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađivati i isplaćivati društvo za osiguranje kod kojeg je oštećeno lice zaključilo ugovor o osiguranju od autoodgovornosti.

(2) Sporazum iz stava 1. ovog člana ne utiče na prava koja oštećeno lice ima neposredno prema odgovornom društvu za osiguranje iz čl. 13. i 24. ovog zakona.

(3) Društvo za osiguranje koje, u skladu sa sporazumom iz stava 1. ovog člana, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađuje i isplaćuje odštetni zahtjev dužno je postupati u skladu sa odredbama čl. 22. i 23. ovog zakona.

Član 26

(1) Društva za osiguranje i filijale društava za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine koje u Republici Srpskoj obavljaju vrstu osiguranja od autoodgovornosti dužna su da 1% bruto premije ostvarene iz ove vrste osiguranja kvartalno uplaćuju na račun javnih prihoda Republike Srpske kao dio preventive za realizaciju projekata unapređenja bezbjednosti saobraćaja utvrđenih Strategijom bezbjednosti saobraćaja na putevima Republike Srpske.

(2) Društva za osiguranje i filijale društava za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine obavezu iz stava (1) izvršavaće u periodu od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Sredstva iz stava (1) ovog člana koristiće se u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima.

Lica koja nemaju pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti

Član 27

(1) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti ne pokriva odgovornost prevoznika za stvari koje je primio na prevoz.

(2) Pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti nema:

1) vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta;

2) vlasnik, suvlasnik, te svaki korisnik vozila kojim je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima;

3) srodnik i druga fizička lica, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu;

4) putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašćeni vozač ili vozač pod dejstvom alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebalo da bude poznata;

5) oštećeno lice kome je prouzrokovana šteta zbog:

1. upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na drumu ili dijelu druma zatvorenom za saobraćaj drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,

2. neposrednog ili posrednog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prevoza nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala,

3. rata, pobune ili terorističkih aktivnosti i

4. upotrebe vozila koje je bilo mobilisano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku.

(3) Neovlašćenim vozačem, u smislu ovog zakona, smatra se lice koje je u vrijeme štetnog događaja koristilo vozilo bez saglasnosti vlasnika, a nije kod njega zaposleno kao vozač, nije ni član njegovog domaćinstva, niti mu je vlasnik vozilo predao u posjed.

Pravo društva za osiguranje na subrogaciju

Član 28

(1) Društvo za osiguranje, koje je oštećenom licu nadoknadilo štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od lica odgovornog za štetu u slučajevima ako je:

1) vozač koristio vozilo u svrhu za koju nije namijenjeno,

2) vozač koristio vozilo, a nije stekao odgovarajuću vozačku dozvolu, osim ako je to kandidat koji se obučava za polaganje vozačkog ispita za vozača, uz poštivanje svih propisa kojim se uređuje obuka za vozača,

3) vozač koristio vozilo za vrijeme trajanja izrečenih mjera bezbjednosti, odnosno zaštitnih mjera u saobraćaju (potpuna ili djelimična zabrana upravljanja vozilom i slično),

4) vozač upravljao vozilom pod uticajem alkohola iznad propisane granice, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari, odbio je alko-test, odnosno test na prisustvo opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,

5) vozač upotrebom vozila prouzrokovao štetu namjerno,

6) vozač pobjegao sa mjesta štetnog događaja i

7) vozač počinio prekršaj nasilničke vožnje u skladu sa propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

(2) Pravo društva za osiguranje iz stava 1. ovog člana nema uticaj na pravo oštećenog lica na naknadu štete od odgovornog društva za osiguranje.

(3) U pogledu obima prava za naknadu iz stava 1. ovog člana, društvo za osiguranje koje je oštećenom licu nadoknadilo štetu ima pravo na naknadu:

1) u slučajevima iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4) i 6) ovog člana, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plata u Republici Srpskoj,

2) u slučaju iz stava 1. t. 5) i 7) ovog člana, u cijelosti.

(4) Bježanjem sa mjesta štetnog događaja u smislu stava 1. tačka 6) ovog člana ne smatra se opravdano napuštanje mjesta štetnog događaja.

Naknada štete prouzrokovana od neovlašćenog vozača

Član 29

(1) Ako je štetu prouzrokovao neovlašćeni vozač, oštećeno lice može podnijeti odštetni zahtjev društvu za osiguranje, osim u slučaju iz člana 27. stav 2. tačka 4) ovog zakona.

(2) Društvo za osiguranje, koje je oštećenom licu isplatilo štetu koju je prouzrokovao neovlašćeni vozač, ima pravo na naknadu cjelokupno isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od lica koje je odgovorno za štetu.

Obaveza društva za osiguranje i osigurana suma

Član 30

(1) Osigurane sume na koje se obavezno ugovora osiguranje od autoodgovornosti ne mogu biti manje od iznosa:

1) u slučaju štete na licima, 1.000.000 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nezgodi,

2) u slučaju štete na stvarima, 350.000 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nezgode.

(2) Osigurana suma iz stava 1. tačka 1) ovog člana, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manja od 1.500.000 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nezgodi.

(3) Osigurane sume na koje se obavezno ugovora osiguranje od autoodgovornosti, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne mogu biti manje od iznosa:

- 1) u slučaju štete na licima, 2.000.000 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nezgodi,
- 2) u slučaju štete na stvarima, 400.000 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nezgode.
- (4) Ako po jednom štetnom događaju postoji više odštetnih zahtjeva, zbog čega ukupna naknada prelazi iznose iz stava 1, odnosno st. 2. i 3. ovog člana, iznosi naknada se srazmjerno smanjuju.
- (5) Ako odgovorno društvo za osiguranje isplati podnosiocu zahtjeva iznos veći od iznosa na koji ima pravo s obzirom na srazmjerno smanjenje naknade, jer nije znalo za ostala lica koja imaju prava na naknadu, to društvo za osiguranje i dalje ima obavezu prema tim drugim licima samo do ukupnog iznosa navedenog u stavu 1, odnosno u st. 2. i 3. ovog člana.
- (6) Društvo za osiguranje odgovorno je za naknadu štete koju upotrebom vozila registrovanog u Republici Srpskoj pretrpe treća lica u Federaciji Bosne i Hercegovine do iznosa osiguranih suma iz stava 1, odnosno st. 2. i 3. ovog člana.
- (7) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je štetu koja je upotrebom vozila prouzrokovana u državama članicama Sistema zelene karte, a koja je viša od iznosa iz stava 1, odnosno st. 2. i 3. ovog člana, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obaveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Regresni zahtjev

Član 31

- (1) Društvo za osiguranje dužno je Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske nadoknaditi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svog osiguranika i u granicama obaveza preuzetih ugovorom o osiguranju.
- (2) Stvarnom štetom u smislu stava 1. ovog člana smatraju se troškovi liječenja i drugi nužni troškovi oštećenog lica u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju.
- (3) Društvo za osiguranje nije dužno da nadoknadi troškove iz stava 2. ovog člana koje je Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, naplatio od oštećenog lica.

Promjena vlasnika vozila

Član 32

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, novi vlasnik vozila dužan je da zaključi ugovor o osiguranju svoje odgovornosti za upotrebu vozila na kojem je stekao vlasništvo.
- (2) Osiguranik koji otuđi svoje vozilo dužan je da o tome obavijesti društvo za osiguranje kod kojeg je osigurana njegova odgovornost za upotrebu vozila koje je otuđeno.

(3) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti zaključen sa prethodnim vlasnikom prestaje da važi u trenutku kada je novi vlasnik vozila zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime.

(4) Prestankom važenja ugovora iz stava 3. ovog člana, osiguranik, prethodni vlasnik vozila, ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišćeni period pokrića, pod uslovom da je postupio u skladu sa obavezom iz stava 2. ovog člana.

(5) Izuzetno od stava 3. ovog člana, ugovor o osiguranju od autoodgovornosti zaključen sa prethodnim vlasnikom ostaje na snazi do isteka trajanja osiguranja, ukoliko novi vlasnik, u tom roku, nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime, u tom slučaju se po samom zakonu smatra da su prava i obaveze, kao i odgovornost za upotrebu vozila, prenesena na novog vlasnika vozila danom zaključenja ugovora o prenosu vlasništva na vozilu.

Naknada štete koja je prouzrokovana upotrebom nepoznatog vozila ili upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti

Član 33

Oštećeno lice kome je na teritoriji Republike Srpske prouzrokovana šteta upotrebom nepoznatog vozila ili upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti podnosi odštetni zahtjev Zaštitnom fondu.

Međunarodna potvrda o osiguranju od autoodgovornosti za vozila inostrane registracije

Član 34

(1) Vozač koji je vozilom inostrane registracije prešao granicu Bosne i Hercegovine na teritoriji Republike Srpske dužan je imati i, na zahtjev ovlašćenog lica u Republici Srpskoj, dati na uvid međunarodnu potvrdu o postojanju osiguranja od autoodgovornosti važeću na teritoriji država članica Sistema zelene karte ili polisu osiguranja od autoodgovornosti zaključenu na granici.

(2) Međunarodnom potvrdom o osiguranju od autoodgovornosti smatra se i registarska oznaka koju nosi vozilo koje se uobičajeno nalazi na teritoriji država potpisnica Multilateralnog sporazuma, pod uslovom da je sa Bosnom i Hercegovinom potpisan Multilateralni sporazum.

Granično osiguranje

Član 35

Vozač vozila inostrane registracije koji ne posjeduje međunarodnu potvrdu o osiguranju od autoodgovornosti iz člana 34. ovog zakona ne može upotrebljavati vozilo na teritoriji Republike Srpske ako ne posjeduje polisu osiguranja od autoodgovornosti zaključenu na granici, čiji period važenja ne može biti kraći od sedam niti duži od 90 dana.

Pravo na naknadu štete

Član 36

(1) Oštećeno lice kojem je u Republici Srpskoj prouzrokovana šteta upotrebom vozila inostrane registracije iz zemlje članice Sistema zelene karte ili zemlje potpisnice Multilateralnog sporazuma podnosi odštetni zahtjev putem Biroa zelene karte BiH.

(2) Za naknadu štete koja je na teritoriji Republike Srpske prouzrokovana upotrebom vozila inostrane registracije za koje vlasnik nema važeći ugovor o osiguranju od autoodgovornosti primjenjuju se odredbe člana 33. ovog zakona.

(3) Zaštitni fond, pod uslovom da je Bosna i Hercegovina u režimu Multilateralnog sporazuma, te da je Zaštitni fond zaključio odgovarajuće bilateralne sporazume sa nadležnim tijelima za naknadu šteta koje ne mogu biti nadoknađene obaveznim osiguranjem one države na čijoj teritoriji se vozilo uobičajeno nalazi, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete, stvarnih i opravdanih troškova od tih tijela.

Obrazac evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi

Član 37

(1) Društvo za osiguranje dužno je osiguraniku, uz polisu osiguranja od autoodgovornosti, uručiti obrazac evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi.

(2) Obrazac evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi može biti korišćen u postupku rješavanja odšetnog zahtjeva kao dokaz nastupanja štetnog događaja, u slučaju manje materijalne štete, pod uslovom da je uredno i potpuno popunjen, te da su uz to priložene fotografije oštećenja na vozilima i mjesta štetnog događaja.

(3) Pod manjom materijalnom štetom iz stava 2. ovog člana smatra se šteta na vozilu koja ne prelazi iznos od 500 KM.

Informativni centar

Član 38

(1) Informativni centar se uspostavlja u okviru Agencije radi efikasnog i brzog rješavanja odštetnih zahtjeva na osnovu šteta nastalih u saobraćajnim nezgodama upotrebom vozila.

(2) Informativni centar:

1) vodi registar podataka i koordinira prikupljanje podataka u skladu sa odredbama ovog zakona i aktima Agencije,

2) omogućava uvid u podatke iz registra iz tačke 1) ovog stava i

3) pruža podršku oštećenim licima u pribavljanju podataka iz registra iz tačke 1) ovog stava.

Registar podataka Informativnog centra

Član 39

(1) Registar iz člana 38. stav 2. tačka 1) ovog zakona sadrži podatke o:

- 1) registarskim oznakama vozila registrovanih u Republici Srpskoj,
- 2) brojevima polisa osiguranja od autoodgovornosti za vozila iz tačke 1) ovog stava,
- 3) periodu važenja osiguravajućeg pokrića na osnovu ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, odnosno datumu prestanka važenja ugovora, ako je prestao važiti prije isteka ugovora o osiguranju od autoodgovornosti,
- 4) poslovnom imenu i sjedištu društva za osiguranje koje pruža osiguravajuće pokriće na osnovu ugovora o osiguranju od autoodgovornosti,
- 5) imenu i prezimenu, datumu i mjestu rođenja i adresi, odnosno poslovnom imenu i sjedištu osiguranika,
- 6) izdatim zelenim kartama,
- 7) vlasnicima vozila koja su izuzeta od obaveze osiguranja od autoodgovornosti, kao i nazivu organa ili tijela odgovornog za naknadu štete oštećenom licu,
- 8) datumu i mjestu saobraćajne nezgode i
- 9) nazivu i adresi tijela odgovornog za štete koje je prouzrokovalo vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti ili nepoznato vozilo.

(2) Upravni odbor Agencije donosi akt o sadržaju, načinu prikupljanja, vođenja i pristupu podacima iz registra Informativnog centra.

Prikupljanje podataka

Član 40

(1) Podaci iz člana 39. stav 1. ovog zakona prikupljaju se od društava za osiguranje, filijala društava za osiguranje koje posluju u Republici Srpskoj i nadležnog organa za registraciju vozila i vođenje evidencija o saobraćajnim nezgodama u Republici Srpskoj.

(2) Društva za osiguranje dužna su da podatke iz člana 39. stav 1. t. 2), 3), 4), 5) i 6) ovog zakona dostavljaju Agenciji prema sadržaju, na način i u rokovima koje propiše Agencija.

(3) Način prikupljanja i dostavljanja podataka iz člana 39. stav 1. t. 1) i 8) ovog zakona Agenciji od nadležnog organa za registraciju vozila i vođenje evidencija o saobraćajnim nezgodama u Republici Srpskoj vrši se na osnovu prethodno usaglašene procedure i sačinjenog protokola.

(4) Zaštita ličnih podataka iz registra podataka Informativnog centra vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka.

Čuvanje podataka

Član 41

Podatke iz člana 39. stav 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 8) i 9) ovog zakona Informativni centar čuva najmanje sedam godina od dana odjave vozila ili prestanka važenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti.

Saradnja sa drugim informativnim centrima

Član 42

Radi pružanja podrške zainteresovanim licima u pribavljanju podataka, Informativni centar saraduje sa informativnim centrom Federacije Bosne i Hercegovine, informativnim centrima država članica Evropske unije i drugih država.

Djelokrug i nadležnost Informativnog centra

Član 43

(1) Informativni centar dužan je da oštećenim licima sedam godina od dana saobraćajne nezgode iz svog ili iz registra informativnog centra Federacije Bosne i Hercegovine, informativnog centra države članice Evropske unije ili druge države sa kojima ima saradnju omogućiti uvid u sljedeće podatke:

1) naziv i adresu odgovornog društva za osiguranje,

2) broj polise osiguranja društva iz tačke 1) ovog stava i

3) ime i prezime, odnosno naziv, te adresu ovlašćenog predstavnika za obradu odštetnih zahtjeva na osnovu osiguranja od autoodgovornosti u Bosni i Hercegovini kojeg je imenovalo društvo za osiguranje države članice Evropske unije i koji pruža osiguravajuće pokriće na osnovu polise osiguranja vozila kojim je saobraćajna nezgoda prouzrokovana.

(2) Informativni centar, na zahtjev oštećenog lica, prikuplja podatke o imenu i prezimenu, odnosno nazivu, te adresi vlasnika, vozača ili evidentiranog korisnika vozila ako je oštećeno lice iskazalo pravni interes za prikupljanje takve informacije.

(3) Podatke iz stava 2. ovog člana Informativni centar prikuplja od društava za osiguranje ili od nadležnog organa za registraciju vozila i vođenje evidencija o saobraćajnim nezgodama u Republici Srpskoj.

(4) Informativni centar pribavlja za oštećeno lice podatke o imenu i prezimenu, odnosno nazivu, te adresi lica koje mu garantuje za štetu prouzrokovanu vozilom koje je izuzeto od obaveze zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti. <https://advokat-prnjavorac.com>

GLAVA IV

OSIGURANJE VLASNIKA VAZDUHOPLOVA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM LICIMA I PUTNICIMA

Obaveza zaključivanja ugovora o osiguranju

Član 44

(1) Vlasnik vazduhoplova dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima, u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima kojima se uređuje vazduhoplovstvo u Bosni i Hercegovini i propisima koji važe u ECAA.

(2) U postupku izdavanja dozvola kojima se odobrava obavljanje različitih komercijalnih i nekomercijalnih djelatnosti u vazdušnom saobraćaju, koje se izdaju u skladu sa propisima o vazdušnom saobraćaju, podnosilac zahtjeva dužan je nadležnom organu dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru o obaveznom osiguranju iz člana 2. tačka 3) ovog zakona.

(3) Ugovorom o obaveznom osiguranju iz stava 1. ovog člana pokriveni su:

1) štete na licima i štete na stvarima prouzrokovane trećim licima za vrijeme leta vazduhoplova,

2) štete na licima koje pretrpi putnik za vrijeme leta vazduhoplova,

3) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova i

4) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja tereta i predatog prtljaga.

(4) Ugovorom o obaveznom osiguranju iz stava 1. ovog člana nisu pokriveni putnici i članovi letačke i kabinske posade vazduhoplova, koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova.

(5) Putnik iz stava 1. ovog člana je svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz saglasnost vlasnika vazduhoplova, osim članova letačke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova.

(6) Ugovor o osiguranju iz stava 1. ovog člana ne pokriva štete iz stava 3. t. 3) i 4) ovog člana ako se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.

(7) Ugovorom o osiguranju iz stava 1. ovog člana pokriveni su i štete zbog rizika rata, terorističkih aktivnosti, otmice, sabotaze, nezakonitog prisvajanja vazduhoplova i pobune.

(8) Izuzetno od stava 7. ovog člana, ugovor o osiguranju iz stava 1. ovog člana ne pokriva štete zbog rizika rata i terorizma za:

- 1) državne vazduhoplove definisane u skladu sa Čikaškom konvencijom;
- 2) vazduhoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg;
- 3) letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);
- 4) vezane balone;
- 5) papirne zmajeve;
- 6) padobrane (uključujući vučene padobrane);
- 7) vazduhoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi do 500 kg, i mikrolake vazduhoplove koji se:
 1. koriste u nekomercijalne svrhe ili
 2. koriste za obuku vozača vazduhoplova lokalno, koji ne uključuju prelazak državne granice.

Osigurane sume

Član 45

(1) Najniža osigurana suma po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz člana 44. stav 1. ovog zakona iznosi:

1) za štete trećim licima:

1. za letjelice koje polijeću s nogu pilota 10.000 SDR protivvrijednost izražena u konvertibilnim markama (KM),

2. za slobodne balone sa posadom 20.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,

3. za vazduhoplove kojima MTOM iznosi:

- do 500 kg, 750.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,

- od 501 kg do 1000 kg, 1.500.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,

- od 1001 kg do 2700 kg, 3.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,

- od 2701 kg do 6000 kg, 7.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,

- od 6001 kg do 12.000 kg, 18.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,

- od 12.001 kg do 25.000 kg, 80.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,
- od 25.001 kg do 50.000 kg, 150.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,
- od 50.001 kg do 200.000 kg, 300.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,
- od 200.001 kg do 500.000 kg, 500.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM,
- iznad 500.001 kg do 700.000.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM;

2) za pojedinog putnika 250.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM;

3) za lične stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova 1131 SDR - protivvrijednost izražena u KM;

4) za teret i predani prtljag po 1 kg iznosi 19 SDR protivvrijednost izražena u KM.

(2) Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, najniža osigurana suma po jednom štetnom događaju za vazduhoplove kojima MTOM iznosi 2700 kg ili manje, a koji se ne koristi u komercijalne svrhe, za pojedinog putnika iznosi 100.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, za vazduhoplove koji se ne koriste u komercijalne svrhe, odnosno koji se koriste za obuku vozača vazduhoplova, sportsko i amatersko letenje i koji se koriste samo za let unutar vazdušnog prostora Bosne i Hercegovine najniža osigurana suma po jednom štetnom događaju ne može biti niža od:

1) 8000 SDR - protivvrijednost izražena u KM, za vazduhoplove kojima MTOM iznosi do 200 kg,

2) 25.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM, za vazduhoplove kojima MTOM iznosi od 201 kg do 500 kg,

3) 50.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM, za vazduhoplove kojima MTOM iznosi od 501 kg do 1000 kg,

4) 80.000 SDR - protivvrijednost izražena u KM, za vazduhoplove kojima MTOM iznosi od 1001 kg do 2700 kg.

Shodna primjena odredaba

Član 46

Na pitanja odgovornosti vlasnika vazduhoplova za štetu koju prouzrokuje trećim licima i putnicima, a koja nisu uređena odredbama ovog poglavlja, shodno se primjenjuju odredbe iz poglavlja III ovog zakona, kao i odredbe propisa kojima se uređuje vazduhoplovstvo u Bosni i Hercegovini.

GLAVA V

OSIGURANJE VLASNIKA PLOVILA NA MOTORNI POGON OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM LICIMA

Obaveza zaključivanja ugovora o osiguranju

Član 47

(1) Vlasnik plovila na motorni pogon, snage motora veće od 3,7 kW, koja se u skladu sa propisima o registraciji plovila upisuju u odgovarajući registar, dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima zbog smrti, tjelesne povrede ili narušavanja zdravlja.

(2) Ugovorom o obaveznom osiguranju iz stava 1. ovog člana nisu pokrivena lica koja se prevoze, kao i članovi posade koji upravljaju plovilom na motorni pogon.

(3) Vlasnik inostranog plovila koje je ušlo u unutrašnje vode Republike Srpske dužan je imati važeći ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete iz stava 1. ovog člana, osim ako ne postoje druge odgovarajuće garancije za naknadu štete ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Osigurana suma

Član 48

Najniža osigurana suma po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz člana 47. stav 1. ovog zakona iznosi 210.000 KM.

Shodna primjena odredaba

Član 49

Na pitanja odgovornosti vlasnika plovila na motorni pogon za štetu koju prouzrokuje trećim licima koja nisu uređena odredbama ovog poglavlja shodno se primjenjuju odredbe iz poglavlja III ovog zakona i odredbe propisa kojima se uređuje unutrašnja plovidba u Republici Srpskoj.

GLAVA VI

ZAŠTITNI FOND REPUBLIKE SRPSKE

Zaštitni fond Republike Srpske

Član 50

(1) Zaštitni fond je pravno lice sa sjedištem u Banjoj Luci, nadležno da pokriva štete koje ne mogu biti nadoknađene obaveznim osiguranjem, kao i da obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

(2) Nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda vrši Agencija.

- (3) Organi Zaštitnog fonda su Skupština članova, Upravni odbor i direktor.
- (4) Zaštitni fond ima statut kojim se uređuju:
 - 1) organizacija i način poslovanja,
 - 2) upravljanje i rukovođenje,
 - 3) finansiranje i finansijsko poslovanje i
 - 4) druga pitanja u vezi sa poslovanjem Zaštitnog fonda.
- (5) Agencija daje prethodnu saglasnost na statut Zaštitnog fonda, kao i na njegove izmjene i dopune.
- (6) U vršenju nadzora nad poslovanjem Zaštitnog fonda shodno se primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuju osnivanje i poslovanje društava za osiguranje koje se odnose na regulatorne ciljeve, opšta ovlašćenja Agencije, pravila postupka i mjere nadzora.

Obaveze Zaštitnog fonda

Član 51

(1) Zaštitni fond dužan je da izvršava obavezu naknade štete trećem oštećenom licu nastale na teritoriji Republike Srpske, na osnovu:

- 1) šteta na licima, ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo,
- 2) šteta na licima i stvarima, ako ih prouzrokuje vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti,
- 3) osiguranih suma putnicima u javnom prevozu, u slučaju da nije zaključen ugovor iz člana 2. tačka 1) ovog zakona i
- 4) šteta iz ugovora o obaveznom osiguranju iz člana 2. t. 1) i 2) ovog zakona koje nisu mogle biti nadoknađene iz stečajne ili likvidacione mase društva za osiguranje.

(2) Izuzetno, u slučaju štete prouzrokovane nepoznatim vozilom, Zaštitni fond će nadoknaditi štetu na stvarima, ako je nadoknadio štetu zbog smrti ili teške tjelesne povrede nastale u istoj saobraćajnoj nezgodi, a koje su zahtijevale bolničko liječenje u trajanju od najmanje pet dana, pri čemu oštećeni snosi učešće u šteti na stvarima u iznosu od 950 KM.

Naknada štete

Član 52

(1) Naknada štete koju isplaćuje Zaštitni fond iz člana 51. ovog zakona ne može prelaziti iznose osiguranih suma iz čl. 18. i 30. ovog zakona.

(2) Ako postoji više oštećenih lica i ako ukupna naknada prelazi iznos naveden u čl. 18. i 30. ovog zakona, iznos naknada se srazmjerno smanjuje.

Primjena pojedinih odredaba ovog zakona na Zaštitni fond

Član 53

Odredbe čl. 14, 15, 22, 23. i 24. ovog zakona na odgovarajući način primjenjuju se u slučaju kada je za naknadu štete, u skladu sa odredbama ovog zakona, nadležan Zaštitni fond.

Regresni zahtjevi

Član 54

(1) Pravna lica koja obavljaju poslove zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i druga pravna i fizička lica koja su na bilo koji način neposredno oštećenom licu nadoknadila štetu ili dio štete, nemaju pravo na povrat isplaćenog iznosa, odnosno ne mogu isticati regresne zahtjeve prema Zaštitnom fondu.

(2) Zaštitni fond preuzima prava oštećene strane prema pravnim licima koja obavljaju poslove zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i drugim pravnim i fizičkim licima do iznosa koji je Zaštitni fond isplatio oštećenom licu.

(3) Zaštitni fond ima pravo na naknadu od lica koje je odgovorno za štetu, tj. od vozača koji nije bio osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plata u Republici Srpskoj.

(4) Ako Zaštitni fond isplati štetu koju prouzrokuje nepoznato vozilo, te se naknadno pronađe odgovorno lice i vozilo čijom je upotrebom prouzrokovana šteta i utvrdi se odgovorno društvo za osiguranje, Zaštitni fond ima pravo na naknadu do isplaćenog iznosa štete i opravdanih troškova od odgovornog društva za osiguranje.

(5) U slučaju pronalaska odgovornog lica iz stava 4. ovog člana, Ministarstvo unutrašnjih poslova o tome obavještava Zaštitni fond.

Centralna elektronska evidencija

Član 54a

(1) Zaštitni fond je dužan da vodi centralnu elektronsku bazu podataka propisanih članom 15. stav 1. ovog zakona (centralna elektronska evidencija) neophodnih za zaključivanje ugovora o osiguranju, rješavanju odštetnih zahtjeva i podataka o obračunatoj premiji osiguranja, u skladu sa aktima Agencije.

(2) Podatke za centralnu elektronsku evidenciju Zaštitni fond prikuplja, obrađuje, čuva i dostavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka i propisima o načinu prikupljanja, čuvanja i dostavljanja podataka iz oblasti osiguranja, kao i primjenom statističkih standarda osiguranja.

(3) Podaci za centralnu elektronsku evidenciju prikupljaju se od društava za osiguranje u realnom vremenu prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, u skladu sa aktima Agencije a mogu se prikupljati i iz registara, odnosno evidencija nadležnih organa na osnovu prethodno usaglašenog protokola i potpisanog sporazuma.

(4) Zaštitni fond i društvo za osiguranje koriste lične podatke o osiguranicima iz centralne elektronske evidencije isključivo u svrhu za koju su podaci pribavljeni.

(5) Društvo za osiguranje je dužno da propisane podatke dostavlja Zaštitnom fondu prema sadržaju, na način i u rokovima koje propiše Agencija.

(6) Društvo za osiguranje i Zaštitni fond formiraju i vode baze podataka iz člana 15. ovog zakona primjenom informacionih sistema koji obezbjeđuju pribavljanje sveobuhvatnih i tačnih podataka, u skladu sa potrebama i zahtjevima poslovanja, čuvanje i obradu tih podataka, njihovu pravovremenu dostupnost ovlašćenim korisnicima, visoku pouzdanost i zaštitu podataka od neovlašćenog pristupa, kontinuitet poslovanja, kao i pouzdanu vezu za razmjenu podataka sa učesnicima u procesu evidentiranja podataka.

(7) Obaveze formiranja i vođenja baza podataka i njihovog dostavljanja Zaštitnom fondu, kao i način korišćenja podataka iz centralne elektronske evidencije propisanih ovim članom, primjenjuju se i na filijale u Republici Srpskoj društava sa sjedištem izvan Republike Srpske.

(8) Podaci iz centralne elektronske evidencije čuvaju se najmanje sedam godina po isteku ugovora o obaveznom osiguranju, odnosno po okončanju postupka naknade štete.

(9) Zaštitni fond je dužan da Agenciji, Ministarstvu finansija i Udruženju društava za osiguranje Privredne komore Republike Srpske dostavlja podatke iz centralne elektronske evidencije, na njihov zahtjev.

(10) Upravni odbor Agencije donosi akt kojim razrađuje sadržaj podataka centralne elektronske evidencije, način i rokove njihovog prikupljanja, čuvanja, vođenja i dostavljanja, kao i način pristupanja tim podacima.

Ostali poslovi Zaštitnog fonda

Član 54b

Zaštitni fond može da organizuje stručne obuke svojih članova, zastupnika i posrednika u osiguranju, kao i edukaciju osiguranika i korisnika osiguranja, te da obavlja i druge pomoćne poslove koji doprinose izvršavanju osnovnih zadataka Zaštitnog fonda.

Članstvo i izvori finansiranja Zaštitnog fonda

Član 55

(1) Članovi Zaštitnog fonda su sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju vrste osiguranja iz člana 2. t. 1) i 2) ovog zakona, bez obzira na to da li im je sjedište registrovano u Republici Srpskoj ili izvan nje.

(2) Izvori finansiranja Zaštitnog fonda su:

1) članarine, iz kojih se finansiraju troškovi poslovanja Zaštitnog fonda (troškovi administracije) i

2) doprinosi, iz kojih se finansira Fond za naknadu šteta za namjenu izvršavanja obaveza iz člana 51. ovog zakona.

(3) Članarinu iz stava 2. tačka 1) ovog člana dužni su plaćati svi članovi Zaštitnog fonda, u jednakom iznosu, a visinu godišnje članarine određuje Upravni odbor Zaštitnog fonda, svake poslovne godine, u skladu sa projekcijom troškova administracije Zaštitnog fonda, uz prethodnu saglasnost Agencije.

(4) Doprinosi iz stava 2. tačka 2) ovog člana dužni su plaćati svi članovi Zaštitnog fonda, a koji su zasnovani na procentu fakturisanih godišnjih premija osiguranja od autoodgovornosti i premija za osiguranje putnika u javnom prevozu.

(5) Visina i rokovi za uplatu doprinosa iz stava 2. tačka 2) ovog člana određuju se godišnje, odlukom Upravnog odbora Agencije, koja se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(6) Upravni odbor Agencije ovlašten je da visinu već utvrđenih doprinosa iz stava 5. ovog člana mijenja i prilagođava potrebama Zaštitnog fonda, u cilju obezbjeđenja ostvarivanja funkcija Zaštitnog fonda iz člana 51. ovog zakona.

(7) Članovima koji tekuće finansijske godine dobiju dozvolu za rad u vrsti osiguranja putnika u javnom prevozu ili u vrsti osiguranja od autoodgovornosti Agencija određuje paušalni iznos kao prvi doprinos u Zaštitni fond.

Upravljanje sredstvima Zaštitnog fonda

Član 56

(1) Zaštitni fond dužan je da odvojeno planira i knjigovodstveno evidentira prihode, rashode i sredstva potrebna za:

1) troškove administracije Zaštitnog fonda i

2) izvršavanje obaveza Zaštitnog fonda prema oštećenim licima, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Zaštitni fond dužan je da vodi i evidentira podatke o štetama i o tome izvještava Agenciju.

(3) Zaštitni fond dužan je da Agenciji dostavi nerevidirane godišnje finansijske izvještaje do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, a polugodišnje finansijske izvještaje najkasnije do 31. jula tekuće godine.

(4) Zaštitni fond dužan je da Agenciji dostavi revidirane godišnje finansijske izvještaje za prethodnu godinu, zajedno sa izvještajem ovlašćenog revizora i godišnjim izvještajem o poslovanju, najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

(5) Zaštitni fond dužan je da Agenciji dostavlja izvještaj sa podacima o uplaćenim članarinama i doprinosima u Fond za naknadu šteta, najkasnije do 30. novembra tekuće godine.

(6) Upravni odbor Agencije donosi akt kojim se propisuju pravila poslovanja i izvještavanja Zaštitnog fonda.

Skupština Zaštitnog fonda

Član 57

(1) Skupštinu Zaštitnog fonda čine ovlašćena lica članova Zaštitnog fonda.

(2) Skupština Zaštitnog fonda donosi odluke dvotrećinskom većinom ukupnog broja glasova članova Zaštitnog fonda.

(3) Skupština Zaštitnog fonda:

1) donosi statut i druge opšte akte od značaja za poslovanje,

2) donosi finansijski plan i usvaja finansijske izvještaje,

3) imenuje i razrješava članove Upravnog odbora Zaštitnog fonda i

4) odlučuje o ugovaranju osiguranja Zaštitnog fonda, kojim se pokriva nesolventnost njenih članova u pogledu izvršavanja njihovih obaveza prema Zaštitnom fondu.

(4) Odlukom Upravnog odbora Agencije određuje se broj glasova koji svaki od članova ima u Skupštini Zaštitnog fonda u srazmjeri sa visinom uplaćenih doprinosa svakog od članova Zaštitnog fonda u prethodnoj godini.

(5) Odluka iz stava 4. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(6) Svaki član Skupštine Zaštitnog fonda ima jedan glas na svakih 4.000 KM fakturisane premije za vrste osiguranja na osnovu kojih društva za osiguranje uplaćuju doprinose.

(7) Članovi Skupštine Zaštitnog fonda koji imaju premiju manju od 4.000 KM imaju pravo na jedan glas.

Upravni odbor Zaštitnog fonda

Član 58

(1) Zaštitnim fondom upravlja Upravni odbor, koji se imenuje na period od četiri godine.

(2) Upravni odbor Zaštitnog fonda ima pet članova.

(3) Jedan član Upravnog odbora Zaštitnog fonda imenuje se iz reda zaposlenih u Ministarstvu finansija, a četiri člana imenuju se na prijedlog društava za osiguranje iz društava za osiguranje ili iz reda stručnjaka iz oblasti privrednog prava, osiguranja ili finansija, nezavisnih od društava za osiguranje.

Direktor Zaštitnog fonda

Član 59

(1) Direktor Zaštitnog fonda smatra se licem na značajnom položaju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje društava za osiguranje.

(2) Direktor Zaštitnog fonda organizuje rad i rukovodi poslovanjem, predstavlja i zastupa Zaštitni fond, izvršava odluke Upravnog odbora i odgovara za zakonit rad Zaštitnog fonda.

(3) Direktor Zaštitnog fonda imenuje se na period od četiri godine.

(4) Na postupak i uslove za izbor i imenovanje direktora Zaštitnog fonda shodno se primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje osnivanje i poslovanje društava za osiguranje koje se odnose na lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje.

(5) Upravni odbor Zaštitnog fonda, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije, imenuje direktora Zaštitnog fonda.

(6) Lice imenovano za direktora Zaštitnog fonda, a za čije imenovanje nije pribavljena saglasnost iz stava 5. ovog člana, ne može vršiti funkciju direktora Zaštitnog fonda.

Uslovi za imenovanje člana Upravnog odbora Zaštitnog fonda

Član 60

Za člana Upravnog odbora Zaštitnog fonda može biti imenovano lice koje:

1) ima visoku stručnu spremu VII stepena ili najmanje 240 ECTS bodova i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti osiguranja,

2) nije pravosnažno osuđeno za krivična djela protiv imovine, krivična djela protiv privrede i platnog prometa ili bilo koje drugo krivično djelo propisano zakonom u vezi sa obavljanjem njihove profesionalne djelatnosti i

3) u posljednjih pet godina nije bilo član upravnog odbora ili organa koji vrši nadzor u društvu za osiguranje nad kojim je otvoren ili sproveden postupak likvidacije ili stečaja.

GLAVA VII

NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Nadzor

Član 61

(1) Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i akata donesenih na osnovu ovog zakona, u dijelu koji se odnosi na društva za osiguranje, filijale društava za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine koje obavljaju djelatnost na teritoriji Republike Srpske i Zaštitni fond, vrši Agencija.

(2) Upravni nadzor nad sprovođenjem drugih odredaba ovog zakona koje se odnose na obavezna osiguranja u saobraćaju u okviru svoje nadležnosti vrše nadležni republički organi uprave.

(3) Inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba zakona nad kojima upravni nadzor vrše organi iz stava 2. ovog člana vrši Republička uprava za inspeksijske poslove, posredstvom nadležnog republičkog inspektorata i inspektora u jedinicama lokalne samouprave, zavisno od djelatnosti, odnosno vrste saobraćaja u kojim se vrši nadzor.

Mjera nadzora

Član 62

(1) Ako Agencija u nadzoru utvrdi da društvo za osiguranje obračunava i naplaćuje premiju osiguranja od autoodgovornosti suprotno važećim tarifama premija, može tom društvu za osiguranje privremeno zabraniti zaključivanje ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje društava za osiguranje.

(2) Kršenjem važećih tarifa premija iz stava 1. ovog člana smatraće se i povrat novca i druga posredna ili neposredna davanja osiguraniku u vezi sa zaključenim ugovorom o osiguranju i naplaćenom premijom.

(3) Mjera nadzora iz stava 1. ovog člana može se izreći u trajanju od 30 do 180 dana.

(4) O izrečenoj mjeri nadzora iz stava 1. ovog člana obavještava se nadležni organ za registraciju vozila i vođenje evidencija o saobraćajnim nezgodama u Republici Srpskoj.

(5) Ako član Zaštitnog fonda ne poštuje odredbe člana 55. ovog zakona, Agencija oduzima dozvolu za rad u vrsti osiguranja putnika u javnom prevozu, odnosno u vrsti osiguranja od autoodgovornosti.

(6) U slučaju oduzimanja dozvole iz stava 5. ovog člana, nova dozvola tom društvu za osiguranje može se izdati nakon isteka jedne godine od dana oduzimanja dozvole i nakon izvršavanja obaveza zbog kojih je dozvola oduzeta.

Prekršaji

Član 63

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM kazniće se za prekršaj pravno lice vlasnik prevoznog sredstva ako upotrebljava prevozno sredstvo u saobraćaju, a ne zaključi ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, odnosno ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima upotrebom plovila na motorni pogon (član 21. stav 1. i član 47. stav 1).

(2) Novčanom kaznom od 500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana preduzetnik vlasnik prevoznog sredstva.

(4) Novčanom kaznom od 300 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana fizičko lice vlasnik prevoznog sredstva.

(5) Novčanom kaznom od 100 KM kazniće se za prekršaj vozač koji za vrijeme upotrebe prevoznog sredstva u saobraćaju nema polisu osiguranja ili drugi dokaz o zaključenom ugovoru o obaveznom osiguranju ili ih na zahtjev ovlašćenog službenog lica ne da na uvid (član 8. stav 1).

(6) Novčanom kaznom od 300 KM kazniće se za prekršaj vozač vozila inostrane registracije ako na teritoriji Republike Srpske upotrebljava vozilo, a nema ili, na zahtjev ovlašćenog lica u Republici Srpskoj, ne da na uvid međunarodnu potvrdu o postojanju osiguranja od autoodgovornosti važeću na teritoriji država članica Sistema zelene karte ili polisu osiguranja od autoodgovornosti zaključenu na granici (čl. 34. i 35).

Član 64

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 7.500 KM kazniće se za prekršaj pravno lice vlasnik prevoznog sredstva, odnosno prevoznik koji koristi prevozno sredstvo za javni prevoz putnika, a nema zaključen ugovor o osiguranju putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (član 16. stav 1).

(2) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana preduzetnik vlasnik prevoznog sredstva, odnosno prevoznik.

Član 65

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj pravno lice vlasnik prevoznog sredstva, odnosno prevoznik koji koristi prevozno sredstvo za javni prevoz putnika ako u prevoznom sredstvu na vidnom mjestu nije naznačio podatke o zaključenom ugovoru o osiguranju putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (član 16. stav 5).

(2) Novčanom kaznom od 200 KM do 600 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Novčanom kaznom od 200 KM do 600 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana preduzetnik vlasnik prevoznog sredstva, odnosno prevoznik.

Član 66

(1) Novčanom kaznom od 30.000 KM do 90.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za osiguranje ako:

1) zaključi ugovor o obaveznom osiguranju suprotno odredbama ovog zakona, uslovima osiguranja i tarifama premija osiguranja (član 10. stav 1),

2) odbije ponudu za zaključivanje ugovora o obaveznom osiguranju, a osiguranik prihvata uslove pod kojima društvo za osiguranje obavlja tu vrstu osiguranja (član 10. stav 2),

3) ugovori osigurane sume niže od propisanih (član 10. stav 4, član 18, član 30. st. 1, 2. i 3, čl. 45. i 48),

4) ne postupi po nalogu Agencije u vezi sa usaglašavanjem uslova osiguranja i tarifa premija sa ovim zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke (član 12. stav 8),

5) ne postupi u skladu sa pravilima postupka i rokovima za rješavanje odštetnog zahtjeva (član 22. st. 1, 3, 4, 5. i 9) i

6) ne izvršava obaveze prema Zaštitnom fondu (član 55. st. 3. i 4).

(2) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u društvu za osiguranje.

Član 67

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 30.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za osiguranje ako:

1) kod zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju ne uruči ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku uslove osiguranja (član 10. stav 3),

2) ne obavijesti nadležni organ o raskidu ugovora o obaveznom osiguranju prije isteka osiguranog perioda (član 10. stav 6),

3) ne donese uslove osiguranja i tarife premija za vrste obaveznih osiguranja u saobraćaju ili ih ne dostavi Agenciji sa propisanom dokumentacijom i u propisanom roku (član 12. st. 1, 3. i 7),

4) ne učini javno dostupnim uslove osiguranja za vrste obaveznih osiguranja u saobraćaju (član 12. stav 9),

5) ne prikuplja, ne obrađuje i ne čuva lične i druge podatke, te ne formira i ne vodi bazu podataka na propisan način (član 15),

6) u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva ne postupa na način propisan zakonom i pravilima postupka rješavanja odštetnih zahtjeva (član 23. st. 1, 2, 4, 5. i 6),

7) ne uplaćuje sredstva u propisanom roku (član 26. stav 1),

8) ne dostavlja podatke Agenciji na propisani način (član 40. stav 2),

9) ne dostavlja podatke Zaštitnom fondu na propisan način (član 54a. st. 5. i 7)

(2) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u društvu za osiguranje.

Član 68

(1) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice u Zaštitnom fondu ako Zaštitni fond:

1) ne postupi u skladu sa pravilima postupka i rokovima za rješavanje odštetnog zahtjeva (član 22. st. 1, 3, 4, 5. i 9. i član 53),

2) ne uspostavi i ne vodi centralnu elektronsku evidenciju u skladu sa ovim zakonom (član 54a. stav 1),

3) kod planiranja i knjigovodstvenog evidentiranja ne postupi u skladu sa propisanim pravilima (član 56. st. 1. i 6).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 900 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice u Zaštitnom fondu ako Zaštitni fond:

1) u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva ne postupa na način propisan zakonom i pravilima postupka rješavanja odštetnih zahtjeva (član 23. st. 1, 2, 4, 5. i 6. i član 53),

2) ne vodi i ne evidentira podatke o šteti i o tome ne izvještava Agenciju (član 56. st. 2. i 6),

3) ne dostavi Agenciji nerevidirane i revidirane finansijske izvještaje u propisanim rokovima (član 56. st. 3. i 4) i

4) ne dostavi Agenciji izvještaj sa podacima o uplaćenim članarinama i doprinosima u propisanom roku (član 56. st. 5. i 6).

GLAVA VIII

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje akata

Član 69

(1) Društvo za osiguranje će donijeti akte iz člana 12. stav 1. ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja akata iz člana 12. stav 1. ovog zakona primjenjuju se odredbe Odluke o zajedničkim uslovima za osiguranje vlasnika i korisnika vozila od autoodgovornosti (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 115/13) i uslovi osiguranja i tarife premija za vrste obaveznih osiguranja iz člana 2. t. 1), 3) i 4) ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

(3) Upravni odbor Agencije će donijeti akt iz člana 12. stav 2. ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Do donošenja akta iz člana 12. stav 2. ovog zakona primjenjuju se odredbe Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 115/13), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje poslovanja

Član 70

(1) Društva za osiguranje i Zaštitni fond dužni su uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu, izuzev ako odredbama ovog zakona za pojedina pitanja nije određen drugi rok.

(2) Društvo za osiguranje dužno je formirati bazu podataka iz člana 15. stav 1. ovog zakona u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu akta Upravnog odbora Agencije iz člana 15. stav 5. ovog zakona.

Usklađivanje poslovanja

Član 70a

Društvo za osiguranje i Zaštitni fond dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu akta Upravnog odbora Agencije iz člana 54a. stav 10. ovog zakona.

Primjena akata

Član 71

(1) Upravni odbor Agencije će donijeti akte propisane ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Do donošenja akata iz stava 1. ovog člana primjenjuju se akti koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, Upravni odbor Agencije će donijeti akt iz člana 12. stav 5. ovog zakona u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje akata

Član 71a

Upravni odbor Agencije donosi akt iz člana 54a. stav 10. ovog zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Izveštaj o efektima primjene Zakona

Član 71b

Agencija u okviru izvještaja koje dostavlja Vladi Republike Srpske, odnosno podnosi Narodnoj skupštini Republike Srpske, u skladu sa zakonom kojim se uređuju njena nadležnost i rad, izvještava i o efektima primjene člana 12. ovog zakona, kao i o ispunjenosti uslova za utvrđivanje prestanka obaveze društvu za osiguranje da pribavlja prethodnu saglasnost Agencije na sopstvenu tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti propisanu tim članom.

Prestanak važenja

Član 72

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 17/05, 64/06 i 12/09).

Stupanje na snagu

Član 73

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske”.